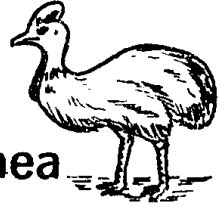

NIEUW GUINEA KOERIER

DE GROENE

onafhankelijk dagblad voor ned. nieuw guinea

2e JAARGANG NO 114

- 3 JUN 1960 VRIJDAG 20 MEI 1960

Onoverzichtelijke situatie na mislukte topconferentie

Wat de consequenties zullen zijn van het mislukken van de topconferentie is volgens waarnemers nog moeilijk te zeggen. De grote vier zijn met hun ministers van Buitenlandse Zaken ieder huns weegs gegaan, na op de valreep nog enkele verklaringen te hebben afgelegd of zoals Eisenhower een nieuw systeem van luchtinspectie te hebben voorgesteld. Chroestsjof heeft dit plan van Eisenhower echter verworpen.

In Amerika probeert men nu de in de spionagesrijd geleden nederlaag goed te maken door enkele Russische spionnen te ontmaskeren.

De Russische premier Chroestsjof heeft voor zijn vertrek uit Parijs een persconferentie gehouden, die 2 1/2 uur duurde. Over de Amerikaanse verklaring dat de spionagevluchten worden stopgezet, zei Chroestsjof, dat deze niet voldeed omdat ze gebonden was aan president Eisenhower's ambtsvermijding. De Amerikaanse verklaring werd volgens de Russische premier dan ook meer bedoeld als een uitvlucht ter vermindering van een duidelijke veroordeling van de spionagevluchten.

VERKENNINGSPLAN

De Verenigde Staten hebben voorgesteld de luchtverkenningssuïtelingen over te leveren aan de Verenigde Naties, voor opgesteld dat de Sovjet Unie, Frankrijk en Engeland hetzelfde doen.

Vice president Nixon zei dat president Eisenhower dit voorstelt als onderdeel van zijn plan voor een wereldomvattend systeem van luchtverkenningen der Verenigde Naties. De vliegtuigen die de Verenigde Staten over zal dragen aan de Verenigde Naties zullen ook de stratosfeer vliegtuigen omvatten gelijk die welke door de Russen op 1 mei werd neergeschoten.

Volgens Chroestsjof is dit plan van president Eisenhower echter niets dan niet verborgen gehouden spionage.

Hij zeide dat hij misschien een nieuw topconferentie binnen de eerder door hem genoemde termijn van 6 tot 8 maanden, zou overwegen, doch slechts indien er geen spionagevluchten door de Verenigde Staten boven Rusland werden gemaakt. Hij dreigde evenwel opnieuw dat indien er weer een geval van luchtspionage zou zijn de vliegtuigen zouden worden neergeschoten, terwijl Sovjet raketten de bases van waar uit zij opereerden zouden vernietigen.

Intussen is in New York door de voorzitter van de veiligheidsraad een bespreking gevoerd met de secretaris generaal der Verenigde Naties, Dag Hammarskjöld over een verzoek van de Sovjet

Unie de Veiligheidsraad bijeen te roepen over een klacht inzake beweerde agressie van de Verenigde Staten.

Premier Menzies van Australië heeft het mislukken van de topconferentie een "schunnige Russische manoeuvre" genoemd en een schokkende slag aan de hoop van de wereld.

SPION

In Washington heeft het ministerie van Buitenlandse Zaken bekend gemaakt dat een Sovjet onderdaan welke bij de Verenigde Naties in New York werkzaam was, vorig jaar betrappt werd bij spionage activiteiten. Op een verzoek van de Verenigde Staten werd de man van zijn functie bij de UNO ontheven, waarna hij het land verliet. Eerder had vice president Nixon gezegd dat twee Russen geheime inlichtingen trachten te krijgen terwijl premier Chroestsjof zijn bezoek bracht aan de Verenigde Staten in september vorig jaar. Nixon voegde hieraan toe dat een van hen werd uitgewezen, doch dat de andere nog steeds werkzaam is bij de Verenigde Naties.

BERLIJN

Chroestsjof kondigde aan dat de Sovjet Unie nu een vredesverdrag met Oost Duitsland gaat sluiten, maar het tijdstip waarop dit zal gebeuren gaat alleen Rusland aan. Chroestsjof zei verder dat de Sovjet Unie de instelling van een vrije stad nog altijd de beste oplossing vindt voor West Berlijn.

De bevolking zal dan aldus Chroestsjof waarlijk vrij zijn om voor het socialistische systeem te kiezen.

De Sovjet Unie zal de besprekingen in Geneve over de ontwapening en de stopzetting van de kernproeven voortzetten, maar Chroestsjof zei de overtuiging te hebben dat het Westen meer een controle op de ontwapening dan werkelijke ontwapening beoogt. Als dit juist is zal Rusland de kwestie voorleggen aan de Algemene Vergadering

Nieuw-Guinea Koerier

Onafhankelijk dagblad voor
Nederlands Nieuw Guinea

Uitgegeven door de
Gebr. Terlaak

Hoofdredacteur

Drs. N. STREEFLAND

Redactie en Administratie
Oranjestaan, Loods 13, Telefoon 171
Abonnementsprijs f 6,— per maand
f 16,— per kwartaal bij vooruitbet.

Postabonnementen
f 6.50 per maand f 17.50 per kwart.

Advertentie tarieven

f 0.40 per mm. Bij contract (ten-
minste 1000 mm.) f 0.36 per mm
Familieberichten f 0.32 per mm

Agente te Hollandia-Binnen:
Mevr. Leeuwenburgh, p/a. Bloemen-
handel "Yvonne"

Agent te Ifar: Bakkerij "BRAUN"
Agent te Manokwari: Hr. Lontho

van de Verenigde Naties, aldus Chroestsjof.

DRUK

De Noorse minister van Buitenlandse Zaken Hovard Langr heeft zijn voorgenomen reis naar de Sovjet Unie afgezegd. In een verklaring door zijn ministerie wordt gezegd dat hij het vanwege de grote hoeveelheid werk die door de nieuwe situatie wordt veroorzaakt te druk heeft. Lange zou eind van deze maand een partikulier bezoek aan Moskou brengen om daar een huwelijksplechtigheid bij te wonen. Hij kreeg toen van de Russische regering een uitnodiging om meteen een rondreis te maken door het land.

BELEDIGEND

Zwitserland heeft het Russische protest tegen de uitwijzing van twee leden van de Russische ambassade wegens spionage als volkomen ongegrond van de hand gewezen. Volgens de Russische regering was de uitwijzing bedoeld als provocatie tegen de Sovjet Unie om de aandacht van de wereld af te leiden van het vliegtuigincident op 1 mei.

De Zwitserse regering noemt dit een insinuatie en acht de toon van het Russische protest in hoge mate beledigend.

Zij ontkenen enig verband tussen de beide zaken en zegt dat de politie niet meer dan haar plicht heeft gedaan door beide spionnen te arresteren.

OVERHEID EN PERS

Reeds de commissie Wi'sen Elias merkte destijds op, dat er aan de verhouding tussen overheid en pers in Nieuw Guinea veel mankeerde, en uit enkele voorvallen die de laatste dagen hebben plaats gehad, menen we te mogen concluderen, dat er voor dit probleem nog steeds geen bevredigende oplossing is gevonden. Wat is er gebeurd?

Er is dinsdag j.l. door de Gouverneur in Hamadi een conferentie geopend van een twintigtal vooraanstaande autochtonen met de overheid, in een gebouw dat aan twee zijden open is. Dat deze conferentie plaats zou vinden was niet van te voren bekend gemaakt en ook over de aard van de bijeenkomst werden geen mededelingen verstrekt, ook niet toen er naar gevraagd werd. De Gouvernements-filmers, die anders bij de opening van een zo opvallende vergadering altijd aanwezig zijn en op kundige wijze hun taak vervullen, ontbraken dit maal, en een particuliere filmer die wel aanwezig was, kreeg te verstaan dat zijn aanwezigheid niet op prijs werd gesteld.

Een journalist die om inlichtingen vroeg, drong niet verder aan, toen hem werd toegezegd dat er aan het eind van het overleg een communiqué zou worden uitgegeven, waarbij tevens, als hij dat op prijs stelde, gelegenheid zou bestaan om de deelnemers aan het overleg te ontmoeten. De volgende dag wanneer duidelijk is, dat de conferentie door de pers is gesignaleerd verschijnt er een communiqué waarin wordt medegedeeld dat de aanwezige autochtonen gepolst worden met betrekking tot het wetsontwerp tot wijziging van de Bewindsregeling, dat binnenkort door de Regering bij de Tweede Kamer zal worden ingediend.

Als de journalist tegen het einde van de conferentie informeert, waar en wanneer de ontmoeting met de deelnemers zal plaats vinden, ontkent men ten stelligste een ontmoeting te hebben toegezegd.

We begrijpen werkelijk niet wat de bedoeling van al dit duistere gedoe is. Heeft de overheid de conferentie als zodanig willen verbergen? We kunnen het nauwelijks geloven, want ook de overheid weet toch, dat een zo omvangrijk geheim als een conferentie in Hollandia niet geheim kan blijven.

Of heeft de overheid in eerste instantie willen voorkomen, dat het overleg in aanwezigheid van de pers zou plaats vinden, en heeft ze als middel daartoe de conferentie voor de pers willen verbergen?

Als dit inderdaad de gedachtegang is geweest, dan willen we opmerken, dat we nu, gezien het doel van het overleg, heel goed begrijpen dat men er een besloten karakter aan heeft willen geven. De aanwezigheid van journalisten zou ongetwijfeld de meningsuiting hebben beïnvloed en bovendien zou het resultaat van het overleg al bekend zijn voordat het aan de regering zou zijn aangeboden.

Maar heeft de overheid dan wel het juiste middel gebruikt om de conferentie dat besloten karakter te geven?

Weet de overheid dan niet, dat het in vele landen en met name in Neder-

land gebruikelijk is, om in zo'n geval de journalisten bijeen te roepen en hun uit te leggen, waarom beslotenheid gewenst is. En weet de overheid dan niet dat de journalisten het op deze wijze in hen gestelde vertrouwen bijna nooit beschamen?

Weet de overheid dan niet, dat de Hollandiase journalisten graag op een dergelijke wijze tot het welslagen van dit overleg hadden bijgedragen? Beschouwt de overheid een journalist als iemand die onder alle omstandigheden gevaarlijk is?

Dat een dergelijk wantrouwen misplaatst is, kan worden aangetoond, door het feit, dat de Nieuw Guinea Koerier al een vrij gedetailleerd verslag over het overleg zou kunnen publiceren, maar er van af ziet omdat ze beseft, dat er belangrijker dingen op het spel staan dan het overtroeven van een overheid die nog niet weet hoe ze met de pers moet omgaan.

Bevreesding bij CWNG

Naar wij vernemen, heeft het in het hoofdbestuur van het CWNG/Persekding bevreesding gewekt, dat er voor het informatief overleg met vertegenwoordigers uit het niet-autochtone deel van de samenleving over het wetsvoorstel tot gedeeltelijke herziening van de Bewindsregeling, naast personen uit de kring van Zending en Missie uitsluitend werkgevers zijn uitgenodigd.

Voorts meent het CWNG uit het feit dat geen enkele ambtenaar voor het overleg is uitgenodigd te mogen opmaken, dat de overheid het standpunt huldigt, dat ambtenaren geen aandeel mogen hebben in het politieke leven van het land, een standpunt dat door het CWNG wordt verworpen.

Men vraagt zich voorts af waarom het CWNG als organisatie niet bij het beraad wordt betrokken.

„Wij en onze hobby“ Tenstoonstelling door huisvrouwen

Rotterdam heeft zijn Floriade, maar de Huisvrouwen van Hollandia brachten de tentoonstelling „Wij en onze hobby“.

Naast appliceren, borduren en naaien is voor een huisvrouw bloemen schikken een van de meest aantrekkelijke hobbies, en dat er op het gebied van schikken van bloemen en bladen heel wat wordt gepresteerd, is nu wel aangetoond. Waar leent de flora er zich beter toe, dan in Nieuw Guinea om te dienen tot exotische combinaties van planten, bloemen, bladeren en . . . drijfhout, wortels en boomstronken.

Langer dan we van plan waren, hebben we vertoefd tussen de sterlijke en artistieke inzendingen van de dames van de Huisvrouwenvereniging.

Planten die we dikwijls in de bush tegen komen zagen we getransformeerd tot een element in een wonderbaar geheel, dat de kunstzin die menig huisvrouw blijkt te bezitten tot uiting bracht.

Een met bloemen getooid prauwtje op een stuk drijfhout, waaraan het idee van vaart is gegeven door een gebogen tak, een exotische bloem die donker-

rood opbloeit tussen het gepaste groen van een gedraaide wortel, het ene tere bloempje in een wazig varen, de rots-tuin met de pantjoran, dit alles brengt tot uiting, dat zo we slechts oog hebben voor de schoonheid om ons heen, we ons dagelijks moeten realiseren welk een paradijs van natuurschoon de jungle die onze stad omgort is. Daarvoor hebben de huisvrouwen ons weer de ogen geopend.

In het bijzonder mag wel een woord van waardering klinken voor mevrouw Attinger, die zo veel tijd en enthousiasme aan deze tentoonstelling heeft gegeven en wier inzendingen „ach“ en „O“ aan de monden der kijkers ontlokten. Hulde aan de huisvrouwen van Hollandia.

Morgen wandelmarsen van 30 Km

Morgen zal de laatste etappe gelopen worden van de vier-weekse wandelmarsen, die georganiseerd zijn door het Veteranen Legioen. Om half drie vertrekken de deelnemers en deelnemsters voor een traject van 30 km, dat begint en eindigt voor het clubgebouw van het Veteranen Legioen en loopt via Oranjelaan, Berg en Dal tot Hollandia-Binnen en weer terug via Polimac.

Tussen acht en half negen 's avonds verwacht men de deelnemers en bloc aan de finish. Bij Polimac zullen de deelnemende groepen even op elkaar wachten en vandaar zullen zij het laatste stukje gezamenlijk afleggen, geflankeerd door vijftig fakkeldragende padvindders.

Dit is de vierde achtereenvolgende zaterdag dat er een wandelmars wordt gehouden door deze zelfde deelnemers.

De eerste keer was het traject 15 Km lang en iedere week kwam er vijf Km bij. Merkwaardig is, dat de meeste uitvallers geteld werden op het traject van 15 Km. Ze vielen echter niet definitief af, want ze kregen de kans om zich later te reclasseren en dat hebben ze bijna allen gedaan. Nu is het aantal uitvallers zeer gering.

Vorige week was de publieke belangstelling al aanzienlijk, maar deze zal naar verwachting wordt dit maal nog groter zijn, omdat de Resident van Hollandia de prijzen zal komen uitreiken, terwijl ook de Gouverneur bij de finish aanwezig zal zijn.

Het aantal deelnemers en deelnemsters bedraagt ongeveer 300, maar velen lopen buiten mededinging mee, dit als training voor de „tweedaagse“ die op 17 en 15 juni zal worden gehouden en voor de „vierdaagse“, die gelopen zal worden op 29 en 30 juni en op 1 en 2 juli '68. De voor deze vierdaagse gevorgde prestatie is gelijk aan die in Nederland, en ook de medailles en diploma's die hier in Hollandia zullen worden uitgereikt zullen gelijkwaardig zijn met de Nederlandse.

Al deze evenementen nemen zo wel gewapende als ongewapende groepen deel. De gewapende contingenten zijn afkomstig van de Koninklijke Marine, de Mariniers, de Politie-school te Base G. en van de Politie in Hollandia Haven.

Morgen zullen er prijzen worden uitgereikt voor de jongste en de oudste deelnemster en deelnemer, en tevens

Vervolg op pag. 4

Grondslagen voor meerjarenplan reeds in begroting 1960

In de toelichting op de begroting van Nederlands Nieuw Guinea komen een aantal punten voor die wellicht nog niet de aandacht gekregen hebben die ze verdienen, met name die welke betrekking hebben op de economische ontwikkeling en op het onderwijs en de gezondheidszorg. Zoals bekend, is de minister van mening, dat de grondslagen voor het meerjarenplan voor Nieuw Guinea al in deze begroting tot uiting komen.

ONDERZOEK EN ONDERWIJS

De memorie van toelichting vermeldt grootsse plannen. Bijna 340.000 km² van Nederlands Nieuw Guinea is door luchtkaartering verkend. Het luchtkaarteringsonderzoek van het overige gedeelte zal worden versneld ten behoeve van de landbouw, bosbouw en mijnbouw.

In Manokwari zal een doeltreffend centrum voor land-, bos- en tuinbouw moeten worden opgericht, waarvoor de EEG reeds 7,8 miljoen gulden heeft toegezegd. In deze plaats zal het agrarisch- en visserij onderwijs worden geconcentreerd mede ter opleiding van Papoea's voor leidende en toezichthoudende functies. Uit het ontwikkelingsfonds van de EEG zullen gelden worden aangevraagd voor de bouw en inrichting van een opleidingscentrum met internaten, een proefboerderij en visvijvers.

GRIME—SEKOLI VLAKTE

In overweging is gedeeltelijk doorlegging van de Grime-Sekoli vlakte. Dit plan voorziet in een gouvernement's landbouwbedrijf van hoogstens 1250 hectare en de mogelijkheid van 600 gezinsbedrijven van ongeveer 3 hectare voor de teelt van voedingsgewassen en cacao. Ook voor dit project zullen EEG gelden worden aangevraagd.

In een verder verschiet liggen mogelijkheden om ook in de oostelijke Grime-Sekoli vlakte bedrijven tot 3000 hectare en in het noordelijk deel van deze vlakte bedrijven tot samen 10.000 hectare, alsmede in de onderafdeling Sarmi bedrijven tot samen 2500 hectare te stichten.

Hieraan zal een min of meer kostbare drainage moeten voorafgaan.

Bij de exploitatie van deze gronden zal in sommige gevallen transmigratie uit dichtbevolkte streken nodig zijn. Door stichting van gouvernement'sproefbedrijven zal getracht worden hiervoor een katalysator te scheppen.

De minister van Binnenlandse Zaken schrijft in de Memorie van Toelichting dat het voor de verdere economische ontwikkeling van Nieuw Guinea nodig is zo snel mogelijk mineralogische voorkomens, behalve olie, in dit gebied te kennen. In eerste instantie wordt gedacht aan ertsen in de Vogelkop.

Het ontwikkelingsfonds van de EEG heeft hiervoor 18,5 miljoen gulden toegestaan.

HOUT—EXPLOITATIE

Verdere onderzoekingen naar het bos bestaan ten behoeve van de exploitatie van hoogwaardige industriehoutsoorten zijn nodig. Van de zijde van Australië en Amerika is de belangstelling voor deze soorten groeiend voor minder waardevolle soorten is dit elders het geval.

Ervaringen met rijst- en bosbouwprojecten zijn niet ongunstig.

Een groot mechanisch project voor natte rijstbouw bij Merauke is in voor bereiding. De produktie van bezaagd hout groeit met 1000 m³ per maand. De produktie van cacao, banda nootmuskaat en klapper door de bevolking ontwikkelt bevredigend.

Met de aanleg van proef cultuurtuinen voor koffie en cacao en het aanmoedigen van de zeevatervis wordt verder gegaan in diverse streken.

Voor vee eelt wordt in 1960 geen grote ontwikkeling verwacht.

De drie kopalprojecten verlopen bevredigend.

Speciale aandacht zal worden besteed aan de samenwerking en het logisch verband tussen de verschillende sectoren van overheidsbemoediging, teneinde binnen het kader van de technische personele en financiële mogelijkheden een evenwichtig en goed gecoördineerd programma te verkrijgen. Hierbij wordt rekening gehouden met hulp van ontwikkelingsfondsen van de EEG.

De samenwerking met Australië is in de ontwikkeling van Nieuw Guinea van bijzondere waarde en vereist — om ten behoeve van de bevolking van beide delen verder te slagen — in toenemende mate aandacht, aldus de Memorie van Toelichting.

ONDERWIJS

Het hoofdstuk onderwijs van de sociale en culturele voorzieningen vermeldt, dat de regering thans het moment aangebroken acht om de gehele onderwijsvoorziening aan een nadere overweging te onderwerpen, voorzover deze uitgaat boven het meer algemene dorps onderwijs.

Het ligt in het voornemen op korte termijn te komen tot een regionale planning, welke tegen de achtergrond van de behoefte zal moeten uitwijzen aan welke scholen in een bepaald ressort behoefte bestaat.

Reeds thans kan worden gesteld, dat een vorm van lager ambachtsonderwijs aansluitend op dorpscholen nodig is om het eenvoudige ambacht over het gebied te verbreiden.

Verder is het noodzakelijk een eigen Papoea-groep van toezichthoudend personeel te vormen, waardoor de uitzending van toezichthoudend personeel kan worden beperkt.

Het plan voor een gecentraliseerde opleiding van lager tot middelbaar onderwijs voor landbouw, bosbouw, veeteelt en binnenvisserij, te verwezenlijken met steun van de EEG verkeert in een vergevorderd stadium van voor bereiding.

Het bevolkingsonderwijs zal met 77 gesubsidieerde dorpscholen worden uitgebreid.

KERKDIENTEN

Evangelisch Christelijke Gemeenten
Zondag 22 mei

Hollandia:

Pauluskapel 08.30 uur Dr. G.P.H. Locher
Chr. Mil. Tehuis 08.45 uur Ds. H.A. van Herwaarden.

Kloofkerk 18.30 uur Ds. H.A. van Herwaarden.

Hollandia-Binnen

Nieuwe Kerk 08.30 uur Ds. J. Drost
Nieuwe Kerk 17.00 uur Ds. Joh. Kabel

Sentani:

10.15 uur Ds. W. Sirag

Een aantal voorzieningen zijn ook nodig gezien het groeiend aantal leerlingen. De minister van Onderwijs heeft besloten tot voorlopige gelijkstelling van het eindexamen zesjarige algemene Middelbare school in Hollandia met het eindexamen 5-jarige HBS in Nederland mits voor een behoorlijke personeelsvoorziening kan worden gezorgd.

Bij de huidige begroting is gerekend op oprichting van een kweekschool voor onderwijzers. De overheid is bereid een stichting in het leven te roepen met een driedelige bestuurs-samenstelling nl. gouvernement, zending en missie, teneinde de personeelsbezetting beter te waarborgen voor de continuïteit van de opleiding.

GEZONDHEIDSZORG

De resultaten van de preventieve gezondheidszorg worden gunstig genoemd. Voor de naaste toekomst zal op meerdere terreinen en in meerdere gebieden het zwaartepunt op de preventieve zijde van het medisch vraagstuk blijven vallen.

Voor een ontworpen gezondheidscentrum te Hollandia zal een beroep gedaan worden op het ontwikkelingsfonds van de EEG. Dit jaar worden met behulp van de Wereld Gezondheidsorganisatie, het Kinderfonds van de Verenigde Naties en de bevolking, proefboringen voor betrouwbaar drinkwater gedaan. De bestrijding van kindersterfte groeit gestaag.

De kraamkliniek Simavi te Hollandia komt dit jaar gereed en zal het voornaamste opleidingsinstituut zijn. Beproefd zal worden vooraanstaande dorpsvrouwen de beginselen van verloskundige hygiëne bij te brengen. Hiervoor is een mobiel team gevormd. Tegen lepra zal met kracht moeten worden opgetreden.

CIJFERS

Enige cijfers uit de begroting. Het totaal is ruim 145 miljoen, waarvan ruim 46 miljoen gulden voor personele uitgaven, ruim 71 miljoen gulden voor materiële uitgaven en bijna 28 miljoen voor kapitaalsuitgaven.

Voor de regering en de colleges is 6,9 miljoen uitgegrooten, voor Binnenlandse Zaken 18,1 miljoen, voor gezondheidszorg 9,9 miljoen, voor Culturele Zaken 8,7 miljoen, voor Verkeer en Energie 14,8 miljoen, voor Economische Zaken 18,5 miljoen, en voor Waterstaat en Opbouw 35,9 miljoen. De Rijksbijdrage ter dekking van het nadelig saldo van de gewone dienst wordt geraamd op 55 miljoen en voor de kapitaaldienst 25,8 miljoen gulden.

Met dank aan God geven wij kennis van de geboorte van onze dochter

REBECCA THRYFENA

de gelukkige ouders
F.L. Dado
R.E. Dado -- Wolff
Hollandia, 19 mei 1960 1505

DE TENTOONSTELLING

"WIJ EN ONZE HOBBY" sluit hedenavond om 19.00 uur. Inzendingen kunnen worden teruggehaald hedenavond van 19.00 tot 20.00 uur en zaterdag—morgen van 8 tot 10 uur.

MAAR DAT IS JE WARE HOOR.

De echte lekkere KETJAP van de goeie oude tijd.

KETJAP TJAP DJEMPOL.

1450

COMPETITIE V.H.O.

Terrein Berg en Dal
Zaterdag, 21 mei a.s. WIK—HERCULES
Zondag, 22 mei a.s.

ZIGO — H.B.S.

Aanvang wedstrijden 16.30

Bij de NIGIMY N.V. te Hollandia kunnen onmiddellijk geplaatst worden:

ERVAREN TYPISTES

en

MNL. OF VRL. ADMINISTRATIEVE KRACHTEN

Aanmelden dagelijks tijdens de kantoor uren.

ZIGO zaterdag 21 mei ROULETTE voor leden. Aanvang 21.00 u. 1504

WEEK—EIND—DIENST 21 — 22 MEI

Haven Dr. R. Kummer tel. 465

Binnen Dr. A. Meyer tel. 43

WEEKDIENST 23 — 28 MEI

Haven Dr. R. Kummer tel. 465

ORIENT THEATER

vertoont heden 20/5: "DOWN THREE DARK STREETS"

met Broderick Crawford en Ruth Roman
Een meedogenloze chanteur zaait paniek en angst.

Holl. Binnen heden 20/5: "NOT AS A STRANGER" met Robert Mutchum.

Holl. Binnen morgen 21/5: "LAWLESS STREET" met Randolph Scott.

HONG — LIAN FILMBEDRIJF

vertoont zaterdag 21/5 en zondag 22/5

"DE ONDERGANG VAN BILLY THE KIDD"

[The Left Handed Gun]

met Paul Newman, Lita Milan en John Dehner.

Billy the Kidd, het historische verslag van het leven en de ondergang van deze legendarische revolverheld. Met de dood van deze legendarische revolverheld eindigde een spoor van bloed en geweld.

REX THEATER

vertoont slechts voor één dag 20/5 de zeer goede film met Glynis Johns — Robert Newton Donald Sinden

BLANKE PARIAS

[Beachcombers]

Spoedig in Rex de sublieme film 20th Cent Fox. DESERT RATS

[Woestijn Ratten.]

met Richard Burton — James Mason
James Mason als de keiharde Generaal Rommel, die zijn Afrika Corps leidde, die ook later het onderspit moest delven voor de gevreesde "Woestijn Ratten"

"Desert Rats"

Heel spoedig in REX THEATER

Verolg van pag 2

voor de beste gewapende en ongewapende groepen.

Rest nog te vermelden, dat het Veteranen Legioen voor 11 juni een nachtmars in petto heeft die begint bij het vliegveld in Sentani. In de buurt van Joka zal er een verplichte rustplaats zijn in de romantische maannacht, waar het Indisch Toneelgezelschap de deelnemers zal vergasten op koffie, thee en hartversterkingen.

Geveke levert vliegtuig

Naar aanleiding van het bericht in ons blad van woensdag j.l. over de aankoop van een Cessna 180 door het Gou vernement voor het uitvoeren van verkenningvluchten en het inspecteren van vliegvelden, maakt men ons er op attent, dat dit vliegtuig wel is waar wordt geleverd door een Australische firma maar dat de Firma Geveke alhier als agent van die firma optreedt.

Voor zover bekend, is dit voor het eerst, dat een alhier gevestigd bedrijf zich belast met de leverantie van een vliegtuig.

De Cessna wordt in Amerika gebouwd door de Cessna Aviation Cy, de Australische verkoper is Rex Aviation in Sydney.

Verwarring in Congo

Het is onrustig in Belgisch Congo.

Met het naderen van de dag waarop dit land zijn door de Belgen beloofde onafhankelijkheid zal krijgen, nemen de onderlinge strubbelingen toe.

De Belgische Overheid acht zich tot 1 juli a.s. nog verantwoordelijk voor orde en rust en treedt dus op daar waar de hartstochten te fel oplaaien, en dat gebeurt maar al te vaak de laatste dagen, vooral in de Afrikaanse wijken van Leopoldstad.

Bepaalde Afrikaanse leiders verwijten de Belgische regering nu, dat ze door dit optreden wil proberen een vinger in de pap te houden, en daar is men niet van gediend.

De nationalistische leider Leemoemba ging zelfs zo ver dat hij een onmiddellijke soevereiniteits overdracht eiste. Hij kon niet meer tot 1 juli wachten.

Men moet dit alles zien tegen de achtergrond van de komende verkiezingen voor een wetgevende vergadering. In de verkiezingscampagnes die al met meer of minder hartstocht aan de gang zijn, zal die kandidaat in bepaalde kringen het meest succes hebben, die zich het felst tegen de Belgen keert.

Niet alleen op politiek gebied moeten de Belgen het ondanks hun meegaanheid inzake de soevereiniteitsoverdracht ontgelden. Ook op economisch gebied is de verhouding België—Congo niet bepaald rooskleurig. De Belgen hadden gehoopt dat ze na hun politieke capitulatie wel gunstige economische regelingen met de politieke leiders van Congo zouden kunnen treffen, waardoor er bijvoorbeeld aan de paniekstemming op de Brusselse beurs een einde zou komen. Maar de voornaamste Congolese leiders hebben al laten weten dat ze zich niet tot enige overeenkomst zullen laten bewegen, voordat de soevereiniteit van Congo een feit is geworden.

KAPITAAL VLUCHT.

Bergijpelijk is het, dat de Belgen over deze tegenslag in hun koloniaal beleid

teleurgesteld zijn. Toen zij eenmaal hun "paternalistische" opvattingen hadden prijs gegeven, meenden zij dat door een snel toekennen van onafhankelijkheid de economische monopoliepositie van België in Kongo kon worden behouden. Zelfs dacht Brussel aan het vestigen van een economische unie met Kongo. De Belgen riskeerden, dat zij door dit streven het odium van "neo-kolonialisme" op zich laadden, een geliefd thema op de recente Pan Afrikaanse conferentie van Tunes, Accra en Conakry. Anderzijds zou het echter politieke zelfmoord voor het Kongolese volk zijn, indien het zich te snel — bv. door nationalisaties in de privé-sector — van de economische banden met zijn vroegere overheersers zou willen ontdoen. De ultranationalisten in Kongo moeten bedenken, dat de economische en financiële positie van hun land slecht is. Weliswaar zijn de export en de industriële productie het vorig jaar toegenomen, maar de overheidsfinanciën en de betalingsbalans lastenden zich in een deplorabele toestand. Zulke ernstige vormen nam de kapitaalvlucht uit Kongo aan [350 miljoen gulden in het eerste kwartaal van 1960], dat de Belgische autoriteiten een deviezencontrole hebben moeten instellen. Een andere factor, die de nationalistische tot matiging moet sminnen is de grootte van de hulpverlening, die België zijn vroegere kolonie in het voorzicht heeft gesteld. Niet alleen draagt de Belgische schatkist 2700 miljoen B. Fr. bij om de Kongolese begroting van 1960 in evenwicht te brengen, maar Brussel heeft bovendien een bijschotsfonds ingesald met een jaarlijkse bijdrage van 2 miljard B. Fr. Ook is het bereid de 10.000 Belgische ambtenaren in de Kongo daar te doen blijven en één derde van hun salaris te bekostigen.

EINDE VAN BELGISCH MONOPOLIE

Natuurlijk zit er een dosis eigenbelang in deze aanzienlijke Belgische hulpverlening. Doch ook voor het genele Westen is het van belang dat Brussel een vinger in de Kongolese pap houdt. Het dramatische voorbeeld van Guinea, aan welk land de Fransen in september 1958 alle hulp plotseling hebben onthouden, toont aan, dat in Afrika thans elk vacuüm door communistische mogendheden onmiddellijk wordt opgevuld. Wat er zich thans in Guinea afspeelt, namelijk afglijden naar het Sovjet-kamp, dient in het zo strategisch gelegen Kongo te worden voorkomen. De kans hierop is voornog niet zo groot, omdat de huidige generatie van Kongolese nationalistische niet-gelijk in Guinea—een marxistische opleiding heeft gekregen. Maar Kongo is een onderontwikkeld land [het inkomen per hoofd is f. 150 tegen f. 3500 in België], waarvoor de Russische en vooral de Chinese economische methoden een zekere aantrekkelijkheid kunnen bezitten. Onvermijdelijk zullen de Belgen hun monopolistische positie in hun vroegere kolonie geleidelijk moeten prijsgeven. Dit zal echter aan andere westelijke landen kansen bieden zonder dat zij nu bepaald de Belgen onder de duiven schieten. Speciaal West Duitsland koestert de laatste tijd grote belangstelling voor Kongo, en ook voor andere leden van de Europese Economische Gemeenschap [zoals Nederland] is het raadzaam zich te interesseren voor de economische evolutie in dit deel van Afrika.